

Příloha č. 1

Popis náplně práce pracovních pozic

materiálu

Zaměstnávání osob se zdravotním postižením v ČR

podklad pro teoretickou část výukového DVD

**Pracovní materiál vytvořený v rámci KA č. 1
projektu „Diverzita pro OZP“, OP LZZ**

Registrační číslo projektu: CZ.1.04/5.1.01/12.00069

**Zpracoval řešitelský tým partnera projektu
Národní rada osob se zdravotním postižením ČR, o. s.
Václav Krása, Bohumila Miškovská, Jaroslava Jesenská**

září 2009

Obsah dokumentu

1) Osoby se zrakovým postižením.....	3
2) Osoby se sluchovým postižením.....	10
3) Osoby s tělesným postižením.....	13

Vytipované pracovní pozice a jejich náplň slouží pouze jako hrubý nástin pracovních činností, které mohou osoby s různými typy zdravotního postižení vykonávat. V žádném případě se nejedná o limitující výčet.

1) Osoby se zrakovým postižením

Pracovní pozice vhodné pro kategorie zrakového postižení:

- 1. Lehce slabozrací, s vadami binokulárního vidění**
- 2. Těžce a středně slabozrací**
- 3. Nevidomí, prakticky nevidomí**

Čalouník

Výroba čalouněného nábytku, čalounění dopravních prostředků, provádění dekorátérských prací, technologie sériové i individuální výroby. Ruční a strojní zpracování materiálů, stříhání potahových materiálů, příprava a zpracování vycpávaných materiálů včetně jejich úprav, vázání a vyvazování pérových základů čalouněného nábytku, kypření vycpávkových materiálů s jejich prošíváním, šití potahů strojně i ručně, potahování nábytku, odborné zpracovávání dekorátérských materiálů a provádění dekorací dle dokumentace nebo vlastních návrhů, úpravy interiérů, reprezentačních místností a výstav, provádění jevištních dekorací, opravy čalounění včetně restaurátorských prací. Obsluha, seřízení a běžná údržba strojů, zařízení a mechanismů v oboru.

Kartáčník

Úkolem kartáčníka je výroba kartáčů, štětců a štětek, košťat, technických kartáčů a kotoučů a kartáčů drátěných. Pracovními činnostmi jsou příprava kartáčnického materiálu vrstvením, mícháním, pročešáváním, barvením, odmašťováním, bělením, síťováním, dále štípání žíní a umělých vláken na štětiny, zhotovování speciálních směsí na prototypy a vzorky kartáčů, lisování a ruční prošívání košťat, smolení, tmelení a vulkanizování štětek a štětců, zatloukání ručních kartáčků, kartáčů a smetáků, zatahování drátěných kartáčů, kotoučů, válců a latí, tvarování plochého drátu, stáčení spirál na válce, lisování středů drátěných technických kartáčů na lisech, zhotovování složitějších druhů kotoučů a točených kartáčů.

Keramik

Výroba užitkové, zdravotní, technické, stavební, ozdobné a figurální keramiky a porcelánu vytáčením na mechanických kruzích, lisováním členitých keramických výrobků v lisech, vyléváním vícedílných keramických výrobků, vypalováním výrobků v pecích, ručním lepením některých částí, retušováním keramických výrobků do konečné podoby. Úkolem je i kontrola polotovarů a výrobků, evidence vad a jejich příčin. Příprava keramických hmot, výroba modelů a sádrových forem. Seřizování teplot podle technologických požadavků v tunelových, komorových, kulatých a šachticových pecích. Obsluha a běžná údržba speciálních strojů, lisů a ostatních zařízení.

Knihař

Úkolem knihaře je vyrábět, opravovat a restaurovat knihy, zejména knižní vazby, příp. další polygrafické výrobky. Pracovními činnostmi jsou příprava knihařských lepidel, řezání papíru, průmyslové i zakázkové zhotovování knižních vazeb všech typů ručně i na poloautomatických nebo automatických strojích. Dále zhotovování veškerého sortimentu knihařských výrobků, tj. všechny druhy krabic od jednoduchých až po náročné kazety a etue, spisové desky s klapkami, fasciklové desky, vazby polotuhé, dětské skládanky - leporela, vazby poloplátěné i celoplátěné s tiskem, zhotovování kožených a polokožených vazeb, podlepování map a plánů, vázání diplomových prací a různé způsoby paspartování obrazů. Dále ruční opravy knižních vazeb, zdobení knižních vazeb a hřbetů na lisech a přiklopových strojích, zhotovování vazeb časopisů, zhotovování diářů, ozdobných pouzder, kazet. Seřizování, obsluhování a běžná údržba knihařských strojů.

Košíkář

Úkolem košíkáře je zhotovování proutěných a rákosových výrobků, výroba dekoračních a užitných předmětů z přírodních pletiv. Pracovními činnostmi jsou příprava vrbového proutí, umělé mízování, řezání, štípání, hoblování, vyplétání výrobků z vrbového proutí, pletení košíků a košů, tkaní rohožových závěsů, pletení výrobků košíkářské galanterie, zhotovování výpletů do dětských kočárků, zhotovování koster proutěného nábytku podle šablony, vyplétání proutěných křesel, stínidel, svítidel, tašek a kabelek včetně aplikací kombinovaných vzorů s náročným vytvarováním výrobku, zhotovování prototypů a nových vzorů proutěného a rákosového nábytku.

Pracovník v oblasti komunikační a mediální

Tato pracovní pozice vyžaduje práci na PC, výbornou znalost pravopisu, dobré až výborné komunikační dovednosti a to jak v písemné tak i verbální podobě. V této profesi je kladen velký důraz na kreativní komponentu osobnosti zaměstnance a schopnost samostatné, neřízené práce.

Práce na různých pracovních pozicích v médiích (rozhlas, noviny).

Pracovník v telemarketingu

Mezi telemarketingové činnosti patří například telefonní nabídka služeb a produktů, přímý prodej, sjednávání schůzek, pozvánek na akce, průzkumy trhu a veřejného mínění, měření kvality poskytovaných služeb, tvorba a ověřování marketingových databází, informační a reklamační linky, rezervace, registrace, objednávky, reklamní kampaně apod.

Sociální pracovník

Úkolem sociálního pracovníka je pomáhat lidem při řešení jejich tíživé sociální situace. Pracovními činnostmi mohou být například zjišťování celkové sociální situace občanů, zjišťování situace v rodinách, které mají problémy např. s nevyhovujícím bydlením, s neúnosnou finanční situací, s požíváním alkoholu či drog některého člena rodiny, občanů, kteří z důvodu vysokého věku, nemoci nebo jiného postižení nejsou schopni se o sebe sami postarat, hledání řešení situace spolu s postiženým občanem, poskytování potřebného sociálně právního a sociálně zdravotního poradenství vč. pomoci při podávání různých žádostí a formulářů, činnosti spojené s poskytováním sociálních dávek, koordinování a zabezpečování sociálních služeb po stránce odborné, provozní i ekonomické včetně

kontrolní činnosti, odborná činnost ve střediscích poskytující sociální služby a péči, zastupování občanů při soudním a správním řízení, sociální práce i s uprchlíky, bezdomovci, nezaměstnanými, příp. dalšími ohroženými skupinami lidí.

Hudebník

Hudebník interpretuje hudební skladby na určitý hudební nástroj. Žánr těchto skladeb závisí na jeho zaměření. Může být sólistou, členem hudebního tria, kvarteta ad., členem hudební skupiny, nebo členem orchestru. Do jeho činností patří kromě vlastní interpretace také zkoušení, nastudování hudební produkce a vlastní hudební skladba.

Masér sportovní a rekondiční

Výkon klasické, rekondiční, sportovní a reflexní masáže v rekondičních, rekreačních a sportovních zařízeních, případně v rámci vlastní živnosti. Úkolem maséra je pomocí masáží ošetřovat osoby, které mají potíže zpravidla při určitých pohybech v důsledku velkého napjetí svalů, špatné polohy páteře, dřívějších zranění apod., anebo z důvodu prevence těchto či obdobných potíží. Pracovními činnostmi jsou ruční masáže celého těla, speciální léčebné reflexní masáže a tlakové masáže, hydroterapeutické a balneoterapeutické nebo další speciální úkony, poskytování masáží v průběhu sportovních, tanečních a jiných uměleckých výkonů, aplikace zdravotních a kosmetických přípravků, masážních strojků apod., poradenství týkající se způsobů cvičení či návštěv odborných rehabilitačních pracovišť.

Právník

Právník poskytuje právní služby a právní poradenství, zastupuje klienty před soudy a jinými orgány v oblastech práva, zpracovává právní expertizy a další odborné právnícké činnosti, obhájí klienty v trestních věcech, shromažďuje a odborně posuzuje důkazní materiály, studuje příslušné dokumentace, zpracovává právní rozborů a stanoviska, sepisuje listiny, spravuje cizí majetek, vykonává funkce správce konkurzní podstaty, vykonává právní praxi, vede příslušné dokumentace.

Překladatel, tlumočník

Úkolem tlumočnicka - překladatele je dokonalé překládání a tlumočení. Někdy bývá zaměřen pouze na překládání, resp. pouze na tlumočení nebo na určitou tematickou či literární oblast. Pracovními činnostmi jsou tlumočení mluveného slova a textů do a z cizích jazyků, tlumočení odborných pojmů vyžadujících zvláštní jazykové i odborné terminologické znalosti, simultánní, kabinové a jiné formy tlumočení, tlumočení znakové řeči, zpracovávání překladů zahraničních materiálů podle požadavků jejich českých uživatelů, zpracovávání překladů českých materiálů pro využití v zahraničí, zpracovávání odborných překladů při zachování přesného odborného významu a odborné terminologie, zpracovávání právních dokumentů při zachování správného právníckého vyjádření, zpracovávání překladů literárních děl při zachování jejich umělecké úrovně.

Učitel

Učitel je pracovník, který provádí výchovně vzdělávací činnost při vyučování na základních i speciálních základních školách, na středních i speciálních středních školách, na vyšších odborných i na vysokých školách. Učí žáky a studenty předepsanou učební látku s cílem vytvářet a rozvíjet u nich žádoucí znalosti, dovednosti, návyky a postoje. Kontroluje úroveň

jejich znalostí a dovedností, výuku podle potřeb upravuje. Do jeho činností dále patří motivování k zájmu o učivo, organizace samostatné činnosti žáků a studentů, řešení kázeňských přestupků, vedení třídních schůzek a další spolupráce a komunikace s rodiči, spolupráce s výchovným poradcem, třídnictví, vykonávání služeb v rámci provozu školy. Učitel je zaměřen na určité vyučovací předměty (tzv. aprobace). Učitel vysoké školy a vyšší odborné školy je pracovník, který přednáší studentům příslušné učivo, procvičuje je s nimi v hodinách cvičení, seminářů nebo laboratoří, poskytuje jim konzultace. Uděluje studentům zápočty a zkouší je při zkouškách. Vždy je zaměřen na některý předmět, případně na více předmětů. Často se také věnuje výzkumné nebo vědecké práci, vystupování na vědeckých konferencích a seminářích, psaní učebních textů.

Psychoterapeut

Pracovní pozice vhodná pro uchazeče s maturitou, absolventa vyšší odborné školy, vysokoškolsky vzdělaného uchazeče. Lze absolvovat jako rekvalifikační kurz u lidí splňující výše psanou podmínku – vzdělání.

Pro tuto pozici je vhodný uchazeč, který má minimálně středoškolské vzdělání ukončené maturitou a absolvoval některý z akreditovaných psychoterapeutických výcviků a určitou dobu praxe. Pracovní pozice vyžaduje výborné komunikační a vyjadřovací schopnosti a schopnost samostatné, neřízené práce.

Muzikoterapeut

Muzikoterapie, je aplikovanou disciplínou psychoterapie. Proto zde platí všechny podmínky, které byly zmíněny v podmínkách pro pracovní pozici psychoterapeuta.

Pracovník pro digitalizaci dat

Pracovní pozice vhodná pro uchazeče s výučním listem, maturitou, nebo jako rekvalifikační kurz.

Práce vyžaduje práci na PC, znalost speciálních scanovacích programů, ovládání standardních kopírovacích a scanovacích technických zařízení. Práci lze vykonávat doma, v různých státních institucích jako jsou úřady, archivy, knihovny, školy, zdravotnická zařízení, muzea atd. Práce nevyžaduje kreativitu, práce je spíše řízená, neboť pracovník musí dodržovat stanovené postupy jako např. formátování, typ ukládání a pravidla pro shromažďování nascanovaných textů atd. Tuto práci nelze vykonávat bez zrakové kontroly.

Pracovní pozice vhodné pro kategorie zrakového postižení:

1. Lehce slabozrací, s vadami binokulárního vidění

Kamelot

Práce vhodná pro absolventa základní školy, s výučním listem.

Pracovní pozice, která vyžaduje schopnost nabízet neprodejný tisk, informační letáky.

Pracovní pozice vyžaduje práci venku v terénu a určitou mobilitu zaměstnance.

Zahradník, květinář

Práce je vhodná pro uchazeče s výučním listem, maturitou, jako rekvalifikační kurz.

Jedná se o fyzickou práci: Údržba parkových a zahradních ploch, ošetřování květin ve sklenících, aranžování a vázání květin.

Uklízeč

Vhodné pro uchazeče po ukončení základního vzdělání, s výučním listem, nebo jako rekvalifikační kurz.

Jedná se o fyzickou práci, která vyžaduje znalost úklidových technik a možnosti použití úklidových prostředků. Při práci jsou používány různé chemikálie a v mnoha případech i úklidové stroje.

Pekař, cukrář

Vhodné pro uchazeče s výučním listem, nebo jako rekvalifikační kurz.

Jedná se o fyzickou práci: Výroba cukrovinek – dortů, zmrzlin, obsluha kávovarů.

Zpracování a formování těsta – jedná se o ruční práci výroby těsta a následné výroby požadovaného pečiva – housky, rohlíky, bagety, koblihy atd.

(pozn.: Pro osobu se zrakovým postižením není vhodná práce u pecí, kde se proměňují plechy s pečivem. Hrozí zde možnost úrazu popálením a to vzhledem k možnosti zamlžení brýlí (pokud uživatel brýlí nenosí kontaktní čočky).

Kuchař (nikoliv obor kuchař – číšník)

Pracovní pozice vhodná pro uchazeče s výučním listem, nebo jako rekvalifikační kurz.

Práce vyžaduje motorickou zručnost, přesné zacházení s kuchyňskými nástroji a kuchyňskými elektrickými přístroji. Při této práci patří mezi důležité schopnosti zaměstnance, schopnost nápodoby.

Pracovník v oblasti kultury (kulturní referent)

Vhodné pro uchazeče s maturitou, absolventa vyšší odborné školy, nebo absolventa vysoké školy.

Pracovní pozice vyžaduje práci na PC, vedení administrativy, dobré a výborné komunikační schopnosti, znalosti, přehled o kulturním prostředí, znalost a schopnost používat alespoň jeden cizí jazyk. Práce vyžaduje standardní obsluhu kopírovacích a scanovacích zařízení. Na této pracovní pozici je potřeba kreativního uvažování a organizační schopnosti. Zde je nutné počítat i s mobilitou zaměstnance. Různé firmy mají pracovníka zajišťujícího kulturní akce, pobytové zájezdy, konference atd.

Vzdělávací programy pracovníků atd.

Administrativní pracovník

Úkolem administrativního pracovníka je zajišťování širokého rozsahu pomocných kancelářských činností. Pracovními činnostmi jsou přepisování textů, vkládání dat do počítače prostřednictvím databázových či tabulkových editorů nebo různých účelově vytvořených programů, evidence došlé a odeslané pošty, vyřizování korespondence, včetně balíků a jejich příprava pro expedici, zakládání korespondence a dalších důležitých písemností, předpisů, vyhlášek, zákonů a nařízení a vyhledávání v nich, spisová služba, obsluha jednoduchých kopírovacích strojů, pořizování záznamů z porad a jednání včetně přípravy potřebných podkladů a informací, zajišťování administrativní agendy a vedení evidence úkolů příslušného

organizačního útvaru a sledování termínů jejich plnění, organizování návštěv, porad a seminářů včetně přípravy občerstvení, dále plnění operativních úkolů. Profese je zvláště vhodná pro osoby slabozraké za použití vhodných optických pomůcek.

Pracovní pozice vhodné pro kategorie zrakového postižení:

- 1. Lehce slabozrací, s vadami binokulárního vidění**
- 2. Těžce a středně slabozrací**

Skladník

Vhodné pro uchazeče s výučním listem, nebo jako rekvalifikační kurz (především výuka na PC). Práce je částečně fyzická.

Práce zaměstnance vyžaduje umět pracovat na PC, orientace v prostředí, vyhledávání požadovaných věcí, přemísťování věcí.

IT pracovník

Jde o velmi širokou škálu pracovních činností v oblasti informační technologie a výpočetní techniky. Obecně se jedná o realizaci hardwaru a softwaru. Může jít například o pozice technik IT, správce aplikací, programátor, operátor výpočetní techniky, správce operačních systémů a sítí, webdesigner a další.

Zvukový designer

Pracovní pozice je vhodná pro uchazeče s výučním listem, maturitou, nebo jako rekvalifikační kurz.

Obsluha a znalost speciálních technických přístrojů, které jsou používány při přenosu, produkce a příjmu zvuku. Práce v nahrávacích studiích, na kulturních akcích, pozice DJ na tanečních zábavách.

Psycholog

Psycholog je pracovník v oboru psychologie, tj. vědy o psychické činnosti a duševních jevech člověka a o struktuře a vývoji osobnosti. Pracovními činnostmi jsou činnosti psychodiagnostického charakteru, tj. činnosti vedoucí ke zjištění osobnostních rysů jednotlivce, které psycholog provádí pomocí psychologických testů a dalších standardizovaných psychologických postupů a metod, činnosti poradenského charakteru, tj. činnosti, které vycházejí z analýzy potřebných informací o klientovi a které klientovi poskytují doporučení pro jeho rozhodování v dané situaci (např. manželské neshody, problémy s výchovou dětí, hledání vhodného povolání apod.), činnosti psychoterapeutického charakteru, tj. působení na klienta individuálně (např. psychoanalýza), nebo různými formami skupinové práce (např. skupinová psychoterapie), činnosti vzdělávací a trenérské (výcviky v sociálně psychologických a komunikačních dovednostech, asertivní techniky apod.).

Speciální pedagog

Speciální pedagog provádí speciálně pedagogickou, diagnostickou, terapeutickou a poradenskou činnost v oblasti výchovy a vzdělávání osob se zdravotním postižením (tělesné, zrakové, sluchové, řečové, mentální, duševní postižení, poruchy chování a specifické poruchy učení). Úkolem je navrátit tyto osoby do běžného života za použití různých metod

jako např. rehabilitace, kompenzace a reedukace. Dále vykonává i činnosti v oblasti vědy, výzkumu či metodiky zabývajícími se výchovou a vzděláváním osob se zdravotním postižením každého věku. Speciální pedagog může být specializován na určitou oblast podle druhu postižení.

Ladič klavírů

Ladič klavírů zkouší a ladí klavíry, nebo i jiné nástroje, za účelem dosažení čistého zvuku nástroje. Udržuje mechaniku nástroje v dobrém stavu. Též nástroje opravuje, vyměňuje rozbité či opotřebované součástky.

Zpěvák

Zpěvák hlasově interpretuje sborové skladby a kolektivní či sólové party hudebních děl. Přípravuje umělce na technické zvládnutí pěveckých rolí nebo vokálních partů, řídí (diriguje) pěvecký sbor. Mezi jiné činnosti patří nastudování kolektivních nebo sólových částí uměleckých děl, interpretace sólových nebo kolektivních částí uměleckých děl, průběžné udržování interpretační úrovně cvičením, spolupráce s režisérem, dirigentem, choreografem a sbormistrem, udržování technické úrovně zpěvu, příprava, studium a tvorba umělecké koncepce pěveckého sboru včetně jeho řízení, příprava a sestavování koncertních plánů pěveckého sboru, zajišťování umělecké úrovně nastudovaných děl, účast na koncertech a představeních.

Pracovník v logistice

Práce vhodná pro uchazeče absolventa základní školy, s výučním listem.

Pracovní pozice vyžaduje třídění a kompilaci různých předmětů např. kabelů, lahví, knoflíků, různých součástek k technickému vybavení, balení předmětů atd.

Tuto práci lze vykonávat bez zrakové kontroly.

Pracovní pozice vhodné pro kategorie zrakového postižení:

2. Těžce a středně slabozrací

3. Nevidomí, prakticky nevidomí

Degustátor potravin a nápojů:

Práce vhodná pro absolventa základní školy, s výučním listem.

Práce vyžaduje schopnost jemného rozlišování chutí a jednotlivých přísad v potravinách a nápojích.

Knihovník

Pracovní pozice je vhodná pro uchazeče s maturitou, vyšším odborným vzděláním, uchazeče s vysokoškolským vzděláním, nebo jako rekvalifikační kurz.

2) Osoby se sluchovým postižením

1. Neslyšící (velmi těžké a těžké sluchové postižení)
2. Středně těžké sluchové postižení (středně těžká nedoslýchavost)
3. Lehké sluchové postižení (lehká nedoslýchavost)

Pracovní pozice vhodné pro kategorie sluchového postižení 1, 2, 3

Cukrář

Ruční výroba cukrářských výrobků a restauračních moučníků a výroba zmrzlin; skladování, úprava, hodnocení jakosti surovin i finálních výrobků, zpracování těst, tvarování, zhotovování cukrářských polotovarů, korpusů, náplní, polev, dokončovací práce, zdobení; balení a expedice hotových výrobků; obsluha, údržba a sanitace strojů a výrobních prostor; základní laboratorní a výrobní kontrola, vedení výrobní dokumentace.

Čalouník

Výroba čalouněného nábytku, čalounění dopravních prostředků, provádění dekorátérských prací, technologie sériové i individuální výroby. Ruční a strojní zpracování materiálů, stříhání potahových materiálů, příprava a zpracování vycpávaných materiálů včetně jejich úprav, vázání a vyvazování pérových základů čalouněného nábytku, kypření vycpávkových materiálů s jejich prošíváním, šití potahů strojně i ručně, potahování nábytku, odborné zpracovávání dekorátérských materiálů a provádění dekorací dle dokumentace nebo vlastních návrhů, úpravy interiérů, reprezentačních místností a výstav, provádění jevištních dekorací, opravy čalounění včetně restaurátorských prací. Obsluha, seřízení a běžná údržba strojů, zařízení a mechanismů v oboru.

Elektrikář

Montáže elektrických instalací a jednotlivých elektrických zařízení, včetně běžných elektrických spotřebičů, jejich uvádění do provozu, běžné a střední opravy, rekonstrukce, kontroly, revize a údržba.

Krejčí

Zhotovování dámských a pánských oděvů podšitých i nepodšitých individuálním i průmyslovým způsobem, zhotovování jiných šitých výrobků, např. prádla, sportovní a technické konfekce, textilních hraček apod.

Kuchař

Příprava jídel, technologie přípravy jídel a jednodušší obsluhy, oblast společného stravování.

Malíř

Činnosti spojené s prováděním malířských a jednoduchých natěračských prací v interiérech, nátěry fasád a stavebních konstrukcí, zhotovování nápisů jednoduchými druhy písma, tapetování a aplikace nátěrových hmot nátěrem a nástřikem.

Pekař

Výkon činností souvisejících s ruční a strojovou výrobou běžného a speciálního pečiva,

chleba i jemných pekařských výrobků, jako je skladování, úprava, hodnocení jakosti surovin, zpracování těst, příprava polotovarů, dokončovací práce, balení; výroba základních cukrářských i pekařských výrobků; obsluha, údržba a sanitace strojů a výrobních prostor; základní laboratorní a výrobní kontrola; vedení výrobní dokumentace.

Zahradník

Výkon prací v zahradnických oborech, resp. i ve vinohradnictví a technologii zpracování ovoce a zeleniny; práce spojené s množením, výsadbou, ošetřováním, hnojením a ochranou rostlin, výrobou ovoce a zeleniny, realizací sadových úprav a jejich údržbou či zhotovováním běžných vazačských výrobků.

Zámečnick

Ruční nebo strojní zhotovování součástí strojů, zařízení a prvků konstrukcí; montáž, údržba a opravy strojů, strojních celků a zařízení. Činnosti jsou zaměřené na strojírenské výrobky a zařízení, využívány v nejrůznějších oblastech průmyslu, ve stavebnictví, zemědělství, dopravě, zařízení domácností apod.

Podlahářské práce

Absolventi středního odborného učiliště – podlahářské práce jsou připraveni vykonávat praxi v podlahářských nebo stavebních firmách, také v oblasti údržby podlah v administrativních nebo průmyslových budovách. Nabízí se možnost soukromého podnikání.

Keramik

Výroba užitkové, zdravotní, technické, stavební, ozdobné a figurální keramiky a porcelánu vytáčením na mechanických kružících, lisováním členitých keramických výrobků v lisech, vyléváním vícedílných keramických výrobků, vypalování výrobků v pecích, ručním lepením některých částí, retušování keramických výrobků do konečné podoby. Úkolem je i kontrola polotovarů a výrobků, evidence vad a jejich příčin. Příprava keramických hmot, výroba modelů a sádrových forem. Seřizování teplot podle technologických požadavků v tunelových, komorových, kulatých a šachticových pecích. Obsluha a běžná údržba speciálních strojů, lisů a ostatních zařízení.

Obuvník

Výrobce obuvi je kvalifikovaný pracovník, který zhotovuje obuvnické dílce, komponenty, vyrábí různé druhy obuvi, opravuje obuv a provádí drobné úpravy galanterie.

Klempíř

Stavební klempíř je kvalifikovaný pracovník schopný samostatně zhotovovat a opravovat klempířské díly a výrobky, zejména ohýbáním, stříháním a jiným zpracováním plechu a provádět montáž a opravy dalších stavebních klempířských výrobků.

Knihář

Úkolem kniháře je vyrábět, opravovat a restaurovat knihy, zejména knižní vazby, příp. další polygrafické výrobky. Pracovními činnostmi jsou příprava knihařských lepidel, řezání papíru, průmyslové i zakázkové zhotovování knižních vazeb všech typů ručně i na poloautomatických nebo automatických strojích. Dále zhotovování veškerého sortimentu

knihařských výrobků, tj. všechny druhy krabic od jednoduchých až po náročné kazety a etue, spisové desky s klapkami, fasciklové desky, vazby polotuhé, dětské skládky - leporela, vazby poloplátěné i celoplátěné s tiskem, zhotovování kožených a polokožených vazeb, podlepování map a plánů, vázání diplomových prací a různé způsoby paspartování obrazů. Dále ruční opravy knižních vazeb, zdobení knižních vazeb a hřbetů na lisech a příkloповých strojích, zhotovování vazeb časopisů, zhotovování diářů, ozdobných pouzder, kazet. Seřizování, obsluhování a běžná údržba knihařských strojů.

Asistent zubního technika

Výkon činností ve všech typech stomatologických laboratořích i v jiných oborech, např. v plastické chirurgii, ORL, neurologii, ve výzkumných ústavech, výrobě a obchodě příslušného zaměření; zhotovování fixních a snímatelných zubních protéz, ortodontických a různých individuálních protetických pomůcek; zpracovávání všech stomatologických materiálů; obsluha přístrojových vybavení zubních laboratořích a jejich běžná údržba.

Pracovník v předškolní a mimoškolní pedagogice

Studium pro sluchově postižené studenty v tomto oboru je zakončeno maturitní zkouškou. Absolventi jsou připraveni působit jako učitelé předškolního vzdělávání, vychovatelé, nebo asistenti učitelů v mateřských školách pro neslyšící děti.

Pracovník v oblasti hotelnictví a turismu

Studium je zakončeno maturitní zkouškou. Absolventi mohou následně pracovat v oboru především v administrativě, zajišťování e-mailové komunikace – objednávky apod.

Pracovní pozice vhodné pro kategorie sluchového postižení 1, 2

Informatika v ekonomice

Řešení ekonomických projektů s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií (hardware i software).

IT pracovník, elektronické počítačové systémy

Jde o velmi širokou škálu pracovních činností v oblasti informační technologie a výpočetní techniky. Obecně se jedná o realizaci hardwaru a softwaru, sestavování, ožívování a diagnostiku počítačů a různých elektronických procesorových systémů. Může jít například o pozice technik IT, správce aplikací, programátor, operátor výpočetní techniky, správce operačních systémů a sítí, webdesigner a další.

Oděvní technolog

Činnosti spojené s přípravou oděvní výroby – výběr materiálů pro výrobu oděvů, konstruování a modelování oděvů v průmyslové a individuální výrobě (ručně i s pomocí PC), zpracování technologické dokumentace, organizace a řízení výrobních procesů apod.

Operátor skladování

Práce ve skladu výrobků – příjem, skladování, třídění, výdej a manipulace s výrobky, vedení skladového hospodářství, organizace skladování, ovládání dopravních a manipulačních prostředků.

Pracovní pozice vhodné pro kategorie sluchového postižení 2, 3

Administrativní pracovník

Úkolem administrativního pracovníka je zajišťování širokého rozsahu pomocných kancelářských činností. Vyřizování administrativní agendy s využitím prostředků standardní kancelářské techniky. Vyhotovování obchodní korespondence s využitím výpočetní techniky a vedení jednoduchého a podvojného účetnictví na úrovni běžných operací (ručně a na PC). Pracovními činnostmi jsou přepisování textů, vkládání dat do počítače prostřednictvím databázových či tabulkových editorů nebo různých účelově vytvořených programů, evidence došlé a odeslané pošty, vyřizování korespondence, včetně balíků a jejich příprava pro expedici, zakládání korespondence a dalších důležitých písemností, předpisů, vyhlášek, zákonů a nařízení a vyhledávání v nich, spisová služba, obsluha jednoduchých kopírovacích strojů, zajišťování administrativní agendy a vedení evidence úkolů příslušného organizačního útvaru a sledování termínů jejich plnění, organizování návštěv, porad a seminářů včetně přípravy občerstvení, dále plnění operativních úkolů.

Rekondiční a sportovní masér

Výkon klasické, rekondiční, sportovní a reflexní masáže v rekondičních, rekreačních a sportovních zařízeních, případně v rámci vlastní živnosti. Úkolem maséra je pomocí masáží ošetřovat osoby, které mají potíže zpravidla při určitých pohybech v důsledku velkého napjetí svalů, špatné polohy páteře, dřívějších zranění apod., anebo z důvodu prevence těchto či obdobných potíží. Pracovními činnostmi jsou ruční masáže celého těla, speciální léčebné reflexní masáže a tlakové masáže, hydroterapeutické a balneoterapeutické nebo další speciální úkony, poskytování masáží v průběhu sportovních, tanečních a jiných uměleckých výkonů, aplikace zdravotních a kosmetických přípravků, masážních strojů apod.

3) Osoby s tělesným postižením

Vnitřní diferenciacce z hlediska zaměstnávání:

- 1. Postižení horních končetin**
- 2. Postižení dolních končetin**
- 3. Postižení páteře**
- 4. Různě omezené lokomoce**
- 5. Vozíčkáři**

Pracovní pozice vhodné pro kategorie tělesného postižení 1, 2, 3, 4, 5

Administrativní pracovník

Úkolem administrativního pracovníka je zajišťování širokého rozsahu pomocných kancelářských činností. Pracovními činnostmi jsou: přepisování textů; vkládání dat do počítače prostřednictvím databázových či tabulkových editorů nebo různých účelově vytvořených programů; evidence došlé a odeslané pošty; vyřizování korespondence, včetně balíků a jejich příprava pro expedici; zakládání korespondence a dalších důležitých písemností, předpisů, vyhlášek, zákonů a nařízení a vyhledávání v nich; spisová služba; obsluha jednoduchých kopírovacích strojů; pořizování záznamů z porad a jednání včetně přípravy potřebných podkladů a informací; zajišťování administrativní agendy a vedení evidence úkolů příslušného organizačního útvaru a sledování termínů jejich plnění; organizování návštěv, porad a seminářů včetně přípravy občerstvení; dále plnění operativních úkolů.

Pracovník v telemarketingu

Mezi telemarketingové činnosti patří například telefonní nabídka služeb a produktů, přímý prodej, sjednávání schůzek, pozvánek na akce, průzkumy trhu a veřejného mínění, měření kvality poskytovaných služeb, tvorba a ověřování marketingových databází, informační a reklamační linky, rezervace, registrace, objednávky, reklamní kampaně apod.

Účetní

Úkolem účetního je provádět komplex činností spadajících do účetnictví. Pracovními činnostmi jsou: provádění účetní evidence a vedení účetních knih, vedení peněžního deníku a účetního deníku; provádění účetních zápisů v účetních knihách, vedení evidence hmotného a nehmotného majetku; vyhotovování účetních dokladů; sestavování účetních uzávěrek; zajišťování údajů o majetkové a finanční situaci organizace; zpracovávání daňového přiznání k dani z příjmu (výpočty výnosů a nákladů, daňového základu a vlastní daně z příjmu); výpočet disponibilního zisku a jeho převod na účet k dalšímu rozdělení; vedení daňových dokladů pro správu daně z přidané hodnoty, popř. pro ostatní daně, odvody, dávky apod.

Ekonom

Ekonom je poměrně široce pojaté povolání, protože i ekonomika je velmi rozsáhlá věda a pracovní náplň ekonomů tedy může být zaměřena na různé oblasti. V zásadě ale jde vždy o peníze, tedy o to, aby činnost příslušné firmy, podniku, společnosti i systému státní správy byla finančně výhodná a aby celý složitý systém investování, financování, účetnictví, daňových odvodů a dalších ekonomických procesů správně, efektivně a v mezích zákona fungoval a aby byla zajištěna jeho vazba na systém výrobní, provozní, obchodní, personální. U ekonomů většinou převládá kancelářská práce, ale u těch, kteří jsou na vyšších pozicích, je poměrně vysoký podíl porad a jednání. Pracovní činnosti ekonomů jsou různé podle jejich uplatnění, které bývá následující:

V podnikové sféře: Celý ekonomický úsek každé větší organizace zaměstnává zpravidla větší množství ekonomů, kteří mají různě vymezené úkoly a činnosti. Pracují jako vedoucí různých útvarů (např. účtárna, investice, cenový útvar, ale i celý ekonomický či obchodní úsek) nebo jako odborníci přes určitou oblast (financování, plánování, obchod s cennými papíry apod.), možné jsou různé kombinace - podle velikosti a organizační struktury organizace.

V bankovníctví: Zde jsou ekonomové zcela dominantní kvalifikací, pracují jak ve vrcholovém vedení bank, tak ve všech dalších úsecích, např. v oblasti vedení účtů, poskytování úvěrů, v oblasti devizových obchodů, obchodů s cennými papíry, ve vývoji bankovních produktů a služeb, uplatňují se jako analytici finančního či kapitálového trhu i jako další experti.

Ve státní správě: Zde bývá jejich náplní rozpočtování a kontrola hospodaření úseků a institucí spadajících pod státní správu a financovaných státem a dále problematika odvodu daní a dalších příjmů do státního rozpočtu. Pracují často jako vedoucí pracovníci na finančních, městských či jiných úřadech, jako referenti či vedoucí pracovníci na ministerstvech apod.

V dalších oblastech: např. investiční a podílové fondy, pojišťovny, makléřské firmy i jako samostatní experti, poradci či obchodníci.

Právník

Právník poskytuje právní služby a právní poradenství, zastupuje klienty před soudy a jinými orgány v oblastech práva, zpracovává právní expertizy a další odborné právní činnosti, obhajuje klienty v trestních věcech, shromažďuje a odborně posuzuje důkazní materiály, studuje příslušné dokumentace, zpracovává právní rozborů a stanoviska, sepisuje listiny, spravuje cizí majetek, vykonává funkce správce konkurzní podstaty, vykonává právní praxi, vede příslušné dokumentace.

Překladatel, tlumočník

Úkolem tlumočnicka - překladatele je dokonalé překládání a tlumočení. Někdy bývá zaměřen pouze na překládání, resp. pouze na tlumočení nebo na určitou tematickou či literární oblast. Pracovními činnostmi jsou tlumočení mluveného slova a textů do a z cizích jazyků, tlumočení odborných pojmů vyžadujících zvláštní jazykové i odborné terminologické znalosti, simultánní, kabinové a jiné formy tlumočení, tlumočení znakové řeči, zpracovávání překladů zahraničních materiálů podle požadavků jejich českých uživatelů, zpracovávání překladů českých materiálů pro využití v zahraničí, zpracovávání odborných překladů při zachování přesného odborného významu a odborné terminologie, zpracovávání právních dokumentů při zachování správného právního vyjádření, zpracovávání překladů literárních děl při zachování jejich umělecké úrovně.

Psycholog

Psycholog je pracovník v oboru psychologie, tj. vědy o psychické činnosti a duševních jevech člověka a o struktuře a vývoji osobnosti. Pracovními činnostmi jsou činnosti psychodiagnostického charakteru, tj. činnosti vedoucí ke zjištění osobnostních rysů jednotlivce, které psycholog provádí pomocí psychologických testů a dalších standardizovaných psychologických postupů a metod, činnosti poradenského charakteru, tj. činnosti, které vycházejí z analýzy potřebných informací o klientovi a které klientovi poskytují doporučení pro jeho rozhodování v dané situaci (např. manželské neshody, problémy s výchovou dětí, hledání vhodného povolání apod.), činnosti psychoterapeutického charakteru, tj. působení na klienta individuálně (např. psychoanalýza), nebo různými formami skupinové práce (např. skupinová psychoterapie), činnosti vzdělávací a trenérské (výcviky v sociálně psychologických a komunikačních dovednostech, asertivní techniky apod.).

Sociální pracovník

Úkolem sociálního pracovníka je pomáhat lidem při řešení jejich tíživé sociální situace. Pracovními činnostmi mohou být například zjišťování celkové sociální situace občanů, zjišťování situace v rodinách, které mají problémy např. s nevyhovujícím bydlením, s neúnosnou finanční situací, s požíváním alkoholu či drog některého člena rodiny, občanů, kteří z důvodu vysokého věku, nemoci nebo jiného postižení nejsou schopni se o sebe sami postarat, hledání řešení situace spolu s postiženým občanem, poskytování potřebného sociálně právního a sociálně zdravotního poradenství vč. pomoci při podávání různých žádostí a formulářů, činnosti spojené s poskytováním sociálních dávek, koordinování a zabezpečování sociálních služeb po stránce odborné, provozní i ekonomické včetně kontrolní činnosti, odborná činnost ve střediscích poskytující sociální služby a péči, zastupování občanů při soudním a správním řízení, sociální práce i s uprchlíky, bezdomovci, nezaměstnanými, příp. dalšími ohroženými skupinami lidí.

Učitel

Učitel je pracovník, který provádí výchovně vzdělávací činnost při vyučování na základních i speciálních základních školách, na středních i speciálních středních školách, na vyšších odborných i na vysokých školách. Učí žáky a studenty předepsanou učební látku s cílem vytvářet a rozvíjet u nich žádoucí znalosti, dovednosti, návyky a postoje. Kontroluje úroveň jejich znalostí a dovedností, výuku podle potřeb upravuje. Do jeho činností dále patří motivování k zájmu o učivo, organizace samostatné činnosti žáků a studentů, řešení kázeňských přestupků, vedení třídních schůzek a další spolupráce a komunikace s rodiči, spolupráce s výchovným poradcem, třídnictví, vykonávání služeb v rámci provozu školy. Učitel je zaměřen na určité vyučovací předměty (tzv. aprobace).

Učitel vysoké školy a vyšší odborné školy je pracovník, který přednáší studentům příslušné učivo, procvičuje je s nimi v hodinách cvičení, seminářů nebo laboratoří, poskytuje jim konzultace. Uděluje studentům zápočty a zkouší je při zkouškách. Vždy je zaměřen na některý předmět, případně na více předmětů. Často se také věnuje výzkumné nebo vědecké práci, vystupování na vědeckých konferencích a seminářích, psaní učebních textů.

Pracovní pozice vhodné pro kategorie tělesného postižení 2, 3, 4

IT pracovník, výpočetní technika, elektronické počítačové systémy

Jde o velmi širokou škálu pracovních činností v oblasti informační technologie a výpočetní techniky. Obecně se jedná o realizaci hardwaru a softwaru, sestavování, ožívování a diagnostika počítačů a různých elektronických procesorových systémů. Může jít například o pozice technik IT, správce aplikací, programátor, operátor výpočetní techniky, správce operačních systémů a sítí, webdesigner a další.

Pracovní pozice vhodné pro kategorie tělesného postižení 2, 3, 5

Krejčí

Vhodný obor pro osoby s postižením dolních končetin, vadami nosného aparátu, vozíčkáře
Doporučené práce: ruční šití, lemování apod., ruční žehlení, stříhání podle šablony, měření délek a přenášení na papír, strojové šití s ohledem na možnosti pracovníka, posouzení možnosti obsluhy strojů podle potřeby pracoviště. Doporučená opatření pro zaměstnavatele: nepřetěžování pracovníka jednostranným zatížením. Doporučuje se zabezpečení a funkční

úprava pracoviště vzhledem k tělesnému postižení. Podle potřeby vybavit pracoviště kompenzačními pomůckami nebo individuální úpravou pracovního místa s ohledem na bezpečnost pracovníka. Je nutné sledovat pracovní rytmus i charakter prací vzhledem k tělesnému postižení. Podle potřeby se doporučuje spolupráce ergonomů; v případě pracovníka na invalidním vozíku odstranění architektonických bariér (vstup na pracoviště, dílna, WC ad.).

Fotograf

Vhodný obor i pro osoby s těžšími vadami nosného aparátu a vozičkáře. Doporučení pro zaměstnavatele: nepřetěžování organismu jednostranným zatížením. Zabezpečit a upravit pracoviště vzhledem k tělesnému postižení pracovníka.

Obuvník

Vhodný obor pro osoby s těžšími vadami nosného aparátu i vozičkáře. Doporučené práce: šití různých materiálů, vykrajování přípravků, lepení materiálů, jiné úpravy, posouzení možnosti obsluhy obuvnických strojů. Doporučení pro zaměstnavatele: Nepřetěžování organismu jednostranným zatížením, zabezpečit pomůckami a upravit pracoviště vzhledem k tělesnému postižení pracovníka.

Knihář

Vhodný obor pro pracovníky s těžkým tělesným postižením, včetně vozičkářů. Doporučené práce: lepení sáčků, zhotovení krabic, kazet, sešitové brožování, zdobení vazeb, manipulace s materiály v rámci oboru, posouzení možnosti obsluhy strojů. Doporučení pro zaměstnavatele: Odstranění architektonických bariér, úpravy a vybavení pracoviště pomůckami podle druhu tělesného postižení.

Truhlář

Vhodný obor pro pracovníky s těžším postižením dolních končetin. (Doporučené práce: všechny ruční práce v oboru, posouzení možnosti obsluhy strojů vzhledem k rozsahu postižení.) Doporučení pro zaměstnavatele: Nepřetěžování organismu, zabezpečení a úpravy pracoviště vzhledem k tělesnému postižení.

Čalouník

Vhodný obor pro pracovníky s těžším postižením dolních končetin. (Doporučené práce: manipulace s materiály, měření a vyměřování, kreslení podle šablon, stříhání, ruční šití, obsluha mech. šicího stroje, montáž rolet, posouzení obsluhy strojů, posouzení práce ve výškách.) Doporučení pro zaměstnavatele:

Nepřetěžování organismu, zabezpečení a úpravy pracoviště vzhledem k tělesnému postižení.

Mechanik – opravář, Mechanik elektronických zařízení

Vhodný obor i pro těžší postižení nosného aparátu (vč. vozičkářů) při zachování dobré motoriky horních končetin. (Doporučené práce: plošné měření a rýsování, řezání kovových materiálů, pilování, montáž a demontáž různých součástí, posoudit možnosti jemné práce – letování, pájení. Posouzení možnosti používání měřících přístrojů a manipulace s nimi.) Doporučení pro zaměstnavatele: Nepřetěžování organismu, individuální úprava pracoviště, odstranění AB.

Kosmetička

Vhodný obor pro osoby s těžším postižením pohybového aparátu (vč. vozíčkářů). Doporučení pro zaměstnavatele: Odstranění architektonických bariér, úprava pracoviště vzhledem k tělesnému postižení pracovnice.

Pracovní pozice vhodné pro kategorie tělesného postižení 3

Speciální pedagog

Speciální pedagog provádí speciálně pedagogickou, diagnostickou, terapeutickou a poradenskou činnost v oblasti výchovy a vzdělávání osob se zdravotním postižením (tělesné, zrakové, sluchové, řečové, mentální, duševní postižení, poruchy chování a specifické poruchy učení). Úkolem je navrátit tyto osoby do běžného života za použití různých metod jako např. rehabilitace, kompenzace a reedukace. Dále vykonává i činnosti v oblasti vědy, výzkumu či metodiky zabývajícími se výchovou a vzděláváním osob se zdravotním postižením každého věku. Speciální pedagog může být specializován na určitou oblast podle druhu postižení.